

Тема. Вальтер Скотт. «Айвенго». Система образів роману

Мета: працювати над вдосконаленням уміння цілісно сприймати твір великого обсягу, вільно орієнтуватися в тексті; вдосконалювати навички текстологічного аналізу твору; розвивати вміння самостійно в комплексі застосовувати знання, уміння, навички; виховувати культуру писемного мовлення.

Обладнання: портрет Вальтера Скотта, ілюстрації до роману «Айвенго», картки-путівники.

Тип уроку: урок застосування знань, умінь і навичок учнів.

Хід уроку

I. Організація початку роботи: створення психологічної атмосфери уроку, включення учнів у діловий ритм; формування мети й завдань уроку, очікуваних результатів

II. Актуалізація знань, умінь, навичок, необхідних для творчого застосування(на вибір вчителя)

1.Повторення понять «історичний роман», «історичний колорит із наведенням прикладів з тексту.

2. Літературний диктант:

- Жанр роману В. Скотта «Айвенго»...(історичний)
- Країна і час, що описав В. Скотт у творі...(Англія XII ст.)
- Історичні події, які покладено в основу роману...(протистояння англосаксів і норманів)
- Національності, що описує автор у творі ...(нормани, англосакси, євреї)
- Він правив Англією за відсутності Річарда Левове Серце... (принц Джон)
- Лицар, який приховував своє обличчя на турнірі... (Айвенго)
- Королевою кохання і краси на турнірі обрали...(Ровену)
- Ім'я, під яким виступав на лицарському турнірі Айвенго... («Позбавлений спадщини»)
- Коня й зброю для Айвенго допоміг дістати...(Ісаак)
- Вона взялася рятувати пораненого Айвенго.. (Ребекка)
- Замок Фрон де Бефа підпалила...(Ульріка)
- Те, про що Річард Левове Серце просив у Седріка... (простити сина)

3.Елементи сюжету роману «Айвенго»

Зав'язка – зустріч героїв: пріора Еймера, Бріана де Буагільбера, Ісаака, Айвенго, переодягненого палігримом, в будинку Седріка Сакса

Розвиток подій – а) турнір в Ашбі; б)саксонці у полоні норманів у замку Фрон де Бефа; в) штурм замку Фрон де Бефа Локслі(Робін Гуд) та Чорним лицарем (Річард Левине Серце); г) суд над Ребеккою .

Кульмінація – поєдинок між Айвенго та Буагільбером.

Розв'язка – смерть Буагільбера, повернення престолу Річарду, одруження Айвенго та Ровени.

4. Система образів

Нормани: король Річард, принц Джон, Бріан де Буагільбер, Фрон де Беф, Моріс де Брасі, пріор Еймер.

Саксонці: Седрік Сакс, Ательстан, Ровена, Айвенго, Ульріка.

Слуги Седріка: Гурт, Вамба.

Розбійники: Локслі, Мельник, абат Тук.

Євреї: Ісаак, Ребекка .

III. Робота над темою уроку

“Айвенго” характеристика героїв

“Айвенго” характеристика головного героя

Айвенго – молодий саксонський дворянин, син Седріка Сакса, ярого супротивника чванливої норманської знаті, лицар без страху і докору, що складається суцільно з позитивних якостей. Айвенго бере участь у третьому хрестовому поході, очолюваному королем Річардом Левове Серце. Батько прогнав Айвенго з дому за те, що той закохався в його вихованку леді Ровену, яку Седрік хотів видати заміж за Ательстана – одного з останніх нащадків саксонської королівської крові. Цей шлюб ставив мету – відродження королівської саксонської династії. Айвенго таємно повертається з Палестини. В одязі мандрівника він потрапляє в рідний замок, там в цей час гостює лицар-тамплієр – давній суперник Айвенго. Молодий лицар залишається невпізнаним, але з розмови з Ровеною дізнається, що вона любить його. Айвенго допомагає єврею Ісаку, купцеві з Йорка, уникнути небезпеки, вдячний за це Ісаак купує йому обладунки, коня і зброю.

Айвенго з'являється на лицарському турнірі інкогніто і здобуває перемогу над чотирма учасниками, в тому числі і тамплієром де Буагільбером.

Переодягнений і невпізнаний король Річард допомагає Айвенго перемогти в загальному турнірі, але Айвенго отримує серйозну рану. Рятуює його прекрасна Ребека, дочка Ісаака. Вдячний Айвенго заступається за неї, коли їй загрожує спалення на багатті за звинуваченням у чаклунстві – бореться за неї на поєдинку «Божого суду». Противником його повинен виступити де Буагільбер, закоханий в Ревекку і вимушений відстоювати рішення суду, прирікає кохану на мученицьку смерть. Айвенго, який ще не до кінця оговтався від рани, загрожує поразка, але Буагільбер не витримує внутрішньої боротьби між почуттями і обов'язком і вмирає, не розпочавши поєдинку. Король Річард заступається за Айвенго перед Седриком, і той прощає сина. Ательстан відмовляється від одруження на Ровені, і тепер ніщо не заважає закоханим бути разом.

“Айвенго” характеристика Річарда

Персонаж роману і реальна історична особа, король Річард I намагався проводити політику примирення між саксонськими і норманськими аристократами, оточував себе відважними, вірними і доблесними лицарями будь-якої національності. У романі автором створений образ короля-лицаря й заступника, близький духу народних балад. У романі він з'являється під різними іменами (Чорний Ледар, Лицар Висячого Замка, Левове Серце)

“Айвенго” характеристика Ребекки

Ребекка – неординарний образ, вона і сильна і слабка, в ній поєднана зовнішня та внутрішня краса. Ця гарна молода дівчина є дочкою єврея.

Мета Ребеки — допомагати іншим, підтримувати слабких. Ребекка з батьком забирають пораненого Айвенго після турніру. Семе завдяки їх старанням він стає на ноги.

Ребекка вивчилася лікуванню у однієї жінки (чаклунки Міріам), яка любила її, як матір. За це її хочуть спалити на вогнищі, як відьму. Заступитися за Ревекку нікому, та в останню хвилину з'являється Айвенго, який ще не відновився після поранення. Дивом він перемагає в поєдинку з Буагільбером. Той вмирає від розриву серця.

Риси характеру Ребекки

Щирість і готовність до самопожертви.

Надзвичайна мужність і витримка.

Уміння вірити та сподіватися на краще.

Ребекка надзвичайно сильна в душі, вона може скоритися долі (вірність традиціям батьків, нерозділене кохання).

“Айвенго” характеристика Ровени

Леді Ровена — найкращий взірець представниці англійських жінок свого класу. Вона вірна своєму коханому, в ній поєднані зовнішня та внутрішня краса: почуття гідності, вміння себе поводити. Дівчина є вихованкою Седрика.

Ровена дуже красива: каштанове волосся, блакитні очі, струнка фігура. Седрік мріє, щоб Ательстан одружився на ній. Коли Седрік дізнався про симпатію між Ровеною та Айвенго, то вигнав сина і позбавив його спадщини. Ровена вірна Айвенго, вона чекає звістки від нього. Впізнавши Айвенго на турнірі, дівчина щаслива і готова до будь-чого.

Риси характеру Ровени

Милосердя до слабих.

Витримка і мужність.

Бажання щастя для всіх (розмова з Ребекою).

“Айвенго” характеристика Седрик Сакс

Седрик Сакс — яскравий представник і виразник ідей англосаксів (навіть прізвисько говорить про це). Це батько Вілфреда Айвенго, впливовий чоловік, господар замку. Він має владу та повагу.

Седрик – патріот, який поважає традиції та звичаї рідної країни. В його образі простежується прихильність до рідної мови, гордість за славу англосаксів (під час розповіді паломника на турнірі).

Седрик може жертвувати власними інтересами заради спільної справи (хоче перш за все врятувати Ательстана; прагнучи прислужитися Англії, вигнав з домівки власного сина, щоб влаштувати шлюб Ательстана і Ровени).

Переконавшись в вірності свого сина, батько прощає його і приймає в сім'ю.

“Айвенго” характеристика Бріана де Буагільбера

Лицар ордена тамплієрів, він жорстокий і марнославний, незважаючи на сміливість і славу воїна. Він нещирий, як усі храмовники. Бере участь в турнірі, перемагає, але в останні хвилини йому кидає виклик невідомий (Айвенго). Він скидає лицаря з коня, той вважається переможеним.

Але і в цього негативного персонажа проявляються почуття до Ребеки, він закохується в дівчину, хоче домогтися її. Гине в поєдинку з Айвенго.

“Айвенго” характеристика Ісаака з Йорку

Це розумний та багатий єврей, який дуже дорожить своєю дочкою. Вона – основне його багатство, хоча він цінує і гроші. Він потрапляє у замок Седрика, та один з гостей наказує напасти на нього, коли той покине замок. Таємничий паломник рятує його, за що Іссак допомагає йому опинитися на турнірі. Шкодує не за пораненим лицарем, а за пошкодженими обладунками. У героя є велике багатство, можливість утримувати у фінансовій залежності сильних людей. Та він боїться усе втратити.

Гурт характеристика “Айвенго”

Це слуга Седрика. Гурт у романі “Айвенго” зображений як виразник інтересів нижчих верств англійців.

Найголовніша мрія Гурта — стати вільним, позбавитися рабського становища.

Гурт має вірність хазяям та служіння благородній ідеї:

а) служить зброєносцем у Айвенго;

б) незважаючи на покарання, хоче визволити Седрика.

Вамба характеристика “Айвенго”

Вамба — людина, що сміється над своєю долею й активно втручається в події. Він також є слугою Седрика.

Розум та гострий язик блазня (вміє постояти за себе і товариша) свідчать про його рівень освіченості.

Волелюбність Вамби захоплює, адже він критикує загарбників, правильно оцінює стан пригнобленого народу.

Гурт та Вамба – сміливі і спритні, багато в чому розумніші та дальновидніші самого Сакса.

Риси характеру Вамба

Кмітливість, вміння гідно захистити господаря (турнір, «щит»).

Почуття справедливості та людяності: не дозволяє кинути напризволяще Ісаака з донькою, образити їх.

Вірність хазяїну та жертовність.

Хорообрість та розумна обережність (під час супроводження Ричарда).

“Айвенго” характеристика Ательстана Конінгсбурзького

Знатність, багатство, походження від короля Едуарда Сповідника.

Не завжди спроможний розпорядитися власною долею (надії на одруження), бажання жити за рахунок інших.

“Айвенго” характеристика Локслі

Бере участь в турнірі зі стрільби, виграє. Відмовляється йти на службу до принца Джона, оскільки вірний королю Річарду. Бореться разом з Чорним лицарем, рятує Сакса, Айвенго та інших. Після зізнається королю Річарду, що він Робін Гуд – король Шервудських лісів, і запевняє його в своїй відданості.

Характеристика героїв твору:

IV. Підбиття підсумків уроку. Рефлексія

Бесіда:

- Які ідеї утверджуються у творі?
- В образах яких героїв вони втілюються?
- Чи правильно, що ми не лише дізналися про певні події, описані в романі, а й відчули історичний колорит середньовічної Англії?
- Яким чином авторам вдалося цього досягти?

V. Домашнє завдання

"Створи профіль Айвенго у соцмережі за зразком.

